

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul hotărârii de Guvern
de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea
terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecțiile, propunerile/recomandările		
<p>Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru nr. 36/01-06/102 din 26.01.2026</p>	<p>Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru a examinat proiectul de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026), și în limita competențelor funcționale atribuite, comunică susținerea acestuia, cu următoarele propuneri.</p> <p>Potrivit punctelor 1.2.3., Regulamentul privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice se completează cu punctele 4¹ și 4³.</p> <p>Propoziția a doua din punctul 4¹, prevede temeiul instituirii suprafeței în cazul înregistrării unei construcții hidrotehnice în registrul bunurilor imobile după data de 01.03.2019.</p> <p>Totodată, informăm că, începând cu data de 11.10.2020</p>	<p>Nu se acceptă. Conform art. 1288 alin. (2) din Codul civil nr. 1107/2002 construcțiile hidrotehnice sunt raportate la bunuri agricole. Pct. 2 din Legea apelor nr. 272/2011 definește noțiunea de construcție hidrotehnică ca fiind construcții destinate utilizării resurselor de apă în diferite scopuri, protecției acestora, precum și prevenirii efectelor distructive ale apelor, inclusiv ale celor care conțin poluanți. Art. 19² alin. (1) din Legea apelor nr. 272/2011 clasifică construcțiile hidrotehnice în baraje, diguri de protecție contra inundațiilor, stații de pompare a apei, sisteme de irigare ca bazine de apă și conducta de presiune, clădirile centralelor hidroelectrice, sonde de apă, fântâni, depozite de reziduuri lichide provenite din industrie și agricultură, și alte construcții hidrotehnice conform normativului NCM D.01.03-</p>

	<p>(data intrării în vigoare a Legii nr. 155/2020 privind modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998), construcțiile hidrotehnice nu mai constituie obiecte ale înregistrării în registrul bunurilor imobile. Conform art. 19² alin. (2) al Legii apelor nr. 272/2011 înregistrarea și evidența construcțiilor hidrotehnice se efectuează prin Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”.</p>	<p>2007.</p> <p>Normativul în construcții ”NCM D.01.03-2007 (MCH 3.04-01-2005) Construcții hidrotehnice și pentru îmbunătățiri funciare. Construcții hidrotehnice. Reguli de bază” (a cărui valabilitate și aplicabilitate drept document normativ național este reconfirmată anual prin Catalogul documentelor normative în construcții, al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) prevede că construcțiile (amenajările) hidrotehnice sunt construcții ce se supun acțiunii mediului acvatic, cu destinația de utilizare și protecție a resurselor de apă, de prevenire a acțiunii dăunătoare a apelor, de asigurare și protecție a vieții, sănătății și intereselor legale ale populației, a mediului înconjurător, a obiectelor economice, unde se raportează barajele, clădirile centralelor hidroelectrice, digurile de protecție contra inundațiilor, bazinele, canale ale sistemelor de gospodărire a apei și de îmbunătățiri funciare (de desecare și irigare). Conform pct. A.1 din anexa A la normativul pre citat construcțiile hidrotehnice se raportează la construcții hidrotehnice permanente și principale.</p> <p>Pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 827/2020 cu privire la evaluarea și reevaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării definește drept construcție principală – construcția de pe un teren considerată principală din punctul de vedere al caracterului</p>
--	--	--

		<p>capital, al caracteristicilor arhitecturale și al destinației. Concomitent e de reliefat catalogarea construcțiilor hidrotehnice, în temeiul art. 3 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, a pct. 13 din anexa nr. 1 și pct. 10 lit. g) din anexa nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, drept construcții cu impact semnificativ asupra mediului.</p> <p>Conform pct. 22 alin. 22) din Hotărârea Guvernului nr. 827/2020 cu privire la la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor” barajul este definit ca fiind orice construcție hidrotehnică care este capabilă să asigure acumularea permanentă sau nepermanentă de apă, de deșeuri industriale lichide sau solide depuse subacvatic, a căror rupere poate produce pierderea necontrolată a conținutului acumulat, cu efecte negative deosebit de importante asupra mediului social, economic și/sau natural.</p> <p>Art. 4 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011 statuează că lacurile, lacurile de acumulare, iazurile, heleșteiele și cursurile de apă constituite din terenurile cuvetelor, ale albiilor, ale fâșiilor riverane de protecție a apelor, construcțiile hidrotehnice și apa se gestionează ca corpuri de apă unice și indivizibile. Art. 2 din aceeași lege definește corpul de apă unic și indivizibil ca totalitatea apelor de suprafață, inclusiv terenul fondului apelor și construcțiile hidrotehnice,</p>
--	--	--

		<p>precum și a apelor subterane cu stratul acvifer și roca impermeabilă care le limitează. Astfel, norma prevede necesitatea gestiunii și valorificării lacurilor, lacurilor de acumulare, iazurilor, heleșteielor și a cursurile de apă (râuri și pâraie) ca corpuri de apă unice și indivizibile, în sensul că elementele acestor bunuri, așa cum sunt terenul și barajul, nu pot fi utilizate separat.</p> <p>Conform art. 2 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 construcția este definită ca clădire sau construcție cu caracter definitiv care poate fi obiect independent al înregistrării de stat.</p> <p>Art. 460 alin. (1) din Cod civil nr. 1107/2002, obiectele acvatice separate sunt calificate ca fiind parte componentă a bunului imobil. La caz, Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova prin art. 23 alin. (1) stabilește că bunurile imobile înregistrate separat în capitolul B care, conform legislației anterioare, nu constituie parte componentă a terenului pe care sînt amplasate și care, la 1 martie 2019, aparțineau unei alte persoane decât proprietarul terenului nu devin parte componentă a terenului și continuă să se considere bunuri imobile. Aceeași regulă se aplică bunurilor imobile înregistrate separat în capitolul B aflate în proprietate comună dacă oricare dintre coproprietari este și proprietar al terenului sau dacă doar unii coproprietari ai terenului sînt proprietari ai bunurilor imobile înregistrate separat în capitolul</p>
--	--	---

		<p>B.</p> <p>Art. 1 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 prevede că norma reglementează raporturile juridice privind bunurile imobile situate în limitele țării, indiferent de tipul de proprietate și de destinația lor, definite de legislație ca susceptibile a face obiectul înregistrării. Tot aici, art. 2 din lege definește registru al bunurilor imobile ca sistem de înscrieri, efectuate conform prezentei legi, privitoare la bunurile imobile, la drepturile care se supun înregistrării, la alte drepturi, la fapte și raporturi juridice prevăzute de legislație. Subsidiar, la art. 4 alin. (2) prevede că obiecte ale înregistrării sunt bunurile imobile, părțile componente ale acestora prevăzute de prezenta lege, drepturile reale asupra bunurilor imobile, precum și alte drepturi, fapte și raporturi juridice prevăzute de legislație. Unde, art. 4 alin. (2¹), din normă, statuează că la bunuri imobile, în sensul legii cadastrului bunurilor imobile, se raportează atât bunurile imobile definite ca atare de Codul civil, cât și cele prevăzute de Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova. Concomitent în art. 4 alin. (3) lit. b) din aceeași normă fiind prevăzut că clădirile și alte construcții principale cu caracter definitiv, indiferent dacă sunt bunuri imobile sau părți componente ale acestora, sunt supuse înregistrării obligatorii în registrul bunurilor</p>
--	--	--

		<p>imobile.</p> <p>Astfel, reiterând cele expuse mai sus și ținând cont de natura permanentă, de destinație, de raportarea la construcții principale cu caracter definitiv, precum și de prevederile art. 460, alin. (1) și (4) din Codului civil nr. 1107/2002, și de cele din art. 4 alin. (2), (2¹) și (3) lit. b) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, se constată că construcțiile hidrotehnice, așa cum sunt barajele, sunt părți componente ale bunului imobil atașate permanent la teren, care conform art. 446 din Codul civil necesită a fi înregistrate în Registrul bunurilor imobile. Iar în cazul de suprafață legală, prevăzută de art. 23 alin. (1) Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, barajele se califică ca fiind bunuri imobile.</p> <p>Excluderea din art. 4 alin. (4) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, prin Legea nr. 155/2020, a textului „obiectivele acvatice separate” nu prevede excluderea înregistrării părților componente ale acestora și anume a terenurilor și construcțiilor hidrotehnice, ca bunuri imobile. Or, prin textul de „obiectivele acvatice separate” în contextul constituirii acestora din bunurile imobile și resursa de apă, se creează o neconcordanță în raport cu resursa de apă care nu este obiect al înregistrării în registrul bunurilor imobile.</p> <p>Cu referire la prevederea 19² alin. (2) „Înregistrarea</p>
--	--	--

		<p>și evidența construcțiilor hidrotehnice se efectuează prin Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”, e de menționat că conform art. 2 din Legea apelor nr. 272/2011 Cadastrul de stat al apelor (SIA CSA) este un sistem informațional de stat în care sunt colectate, prelucrate și păstrate datele privind resursele de apă, gestionarea resurselor de apă, construcțiile hidrotehnice, zonele protejate, bilanțul apelor, terenul fondului apelor. Iar conform pct. 3 din Conceptul Sistemului informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”, aprobat prin Hotărârii Guvernului nr. 491/2019, SIA CSA reprezintă o parte a resurselor informaționale de stat ale Republicii Moldova în componența Resurselor informaționale de mediu. Tot aici, pct. 22 alin. 22, din normă, cu referire la obiectul informațional „baraj” se prevede înregistrarea următoarelor date: a) codul; b) materialele de construcție a barajului; c) tipul bazei; d) consolidarea taluzurilor amonte; e) consolidarea taluzurilor aval; f) lungimea crestei; g) lățimea crestei; h) cota crestei; i) înălțimea maximă; j) caracteristica carosabilului; k) nivelul normal de retenție; l) nivelul forțat de retenție; m) nivelul volumului mort; n) adâncimea maximă la baraj; o) panta taluzurilor amonte; p) panta taluzurilor aval; q) scurgerea medie multianuală în secțiunea barajului; r) suprafața lacului de acumulare la nivelul normal de retenție; s) volumul total al</p>
--	--	--

		<p>lacului de acumulare; t) volumul util al lacului de acumulare; u) construcția de golire și descărcare a apei (obiect informațional component al obiectului informațional „baraj”: parametrii dispozitivului, tipul, dimensiunile, căderea, conductele de golire a apei, debit maxim de calcul); v) evacuator de fund al apei (obiect informațional component al obiectului informațional baraj: parametri tehnici, caracteristicile reglării deversării apei); w) ecluza (obiect informațional component al obiectului informațional baraj: caracteristicile dispozitivului, căderea apei, debit de calcul, numărul obturatorilor, tipul obturatorilor).</p> <p>Reiterând cele expuse, e de reliefat că Cadastrul de stat al apelor este un cadastru special, corespunzător noțiunii date în art. 2 din Legea cadastrului nr. 1543/1998 „cadastru specializat - cadastru care include date sistematizate despre obiectele înregistrării în funcție de particularitățile lor naturale și de alte caracteristici stabilite de legislație. Cadastre specializate sînt: cadastru apelor, cadastru silvic, cadastru urbanistic etc” și cu statut informațional, și nicidecum nu este un registru de publicitate cu caracter constitutiv în care se supun înregistrării anumite drepturi reale asupra anumitor categorii de bunuri și/sau anumite alte drepturi patrimoniale (drepturi supuse înregistrării/drepturi înregistrate), cum prevede art. 420 din Codul civil.</p>
--	--	--

		<p>Se concluzionează că barajele sunt bunuri imobile prin natura lor, deoarece sunt construcții principale cu caracter definitiv, fixate durabil în teren și care nu pot fi mutate fără distrugere.</p> <p>Prin urmare, în temeiul art. 4 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 1543/1998, barajele necesită a fi înregistrate obligatoriu în Registrul bunurilor imobile.</p>
<p>Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru nr. 36/01-06/266 din 04.03.2026</p>	<p> Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru a examinat repetat proiectul hotărârii de Guvern de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții, recomandări și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova nr. 26 din 27.01.2026</p>	<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. GPȘG-1668-18-69-503 din 16.01.2025, privind avizarea proiectului de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026), și expune următoarele obiecții și propuneri.</p> <p>1. În Nota de fundamentare la proiect, în sintagma „Legea apelor nr. 272/2011 prin art. 8 stabilește expres că terenurile fondului apelor și construcțiile hidrotehnice sunt proprietate publică a statului, administrate de Ministerul Mediului”:</p>	

	<p>textul „sunt proprietate publică a statului,” necesită a se substitui cu textul cu următorul cuprins: „proprietate publică a statului, sunt”.</p> <p>Această afirmație din Nota din fundamentare este una eronată pentru că nu toate terenurile fondului apelor și construcțiile hidrotehnice „sunt proprietate publică a statului”.</p> <p>2. Referitor la menționarea autorului în Nota de fundamentare a tipului dreptului de suprafață: „legală sau condiționată”, considerăm că în lipsa unei asemenea terminologii legale („suprafață condiționată”), având în vedere că potrivit art. 655 alin. (1) din Codul civil – „Dreptul de suprafață se naște în temeiul unui act juridic sau al unei dispoziții legale” – este mai adecvată suprafața convențională (născută în temeiul unui act juridic).</p> <p>3. Referitor la pct. 1.2. în Regulament: (1.2.2. pe tot parcursul textului, cuvintele „Comisia de licitație” se substituie cu cuvintele „Comisia de valorificare” la orice formă gramaticală):</p> <p>constituirea unei noi comisii (de valorificare, în locul celei de licitație), cu regulament de activitate, implicit - consultări publice, adoptare de către consiliu, etc – este o sarcină administrativă împovărătoare pentru APL, care va consuma sporit resursele administrative, și așa reduse. Nu există o justificare pentru APL în constituirea unei asemenea comisii (de valorificare), în acest sens, aceste reguli (privind Comisia de valorificare) ar trebui să fie aplicabile doar pentru entitatea statului (sau alternativ, pentru APL ca normă permisivă (recomandare).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă parțial. Prin proiectul normei nu se instituie o nouă comisie, doar se modifică denumirea din „Comisie de licitație” în „Comisie de valorificare”, după cum se propune în pct. 1.2.2. din proiect. Or, valorificarea terenurilor și a construcțiilor hidrotehnice nu se realizează exclusiv prin adjudecare la licitație, ci și prin alte proceduri legale, precum atribuirea dreptului de suprafață și negocierea directă, astfel modificarea este justificată de necesitatea corelării denumirii comisiei cu sfera reală a atribuțiilor sale. Denumirea de „Comisia de valorificare” are un caracter general și cuprinzător, fiind în acord atât</p>
--	---	---

	<p>În acest sens, necesitând revizuire corespunzător și celelalte norme din proiect (de ex.: „1.2.11. se completează cu punctele 35¹-35³ cu următorul cuprins: 35². Pentru construcțiile hidrotehnice și/sau terenurile proprietate a unităților administrativ-teritoriale, autoritatea deliberativă a administrației publice locale, prin decizie, instituie Comisia de valorificare din reprezentanți ai consiliului și ai primăriei unității administrativ-teritoriale, reprezentanți ai consiliului raional/municipal, iar pe teritoriul UTA Găgăuzia din reprezentanți ai organului abilitat de Comitetul Executiv.</p> <p>35³. Comisia de valorificare are atribuțiile Comisiei de licitație prevăzute de Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, și activează în baza regulamentulului privind activitatea acesteia, aprobat prin ordinul conducătorului entității publice administratoare a bunurilor imobile”).</p>	<p>cu obiectul Regulamentului, cât și cu atribuțiile comisiei, care rămân cele prevăzute de Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136/2009, conform 1.2.12 din proiect, pct. 35³ din Regulamentul privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice. Modificarea propusă contribuie la claritatea și coerența cadrului normativ, evitând interpretări eronate și asigurând o aplicare unitară a procedurilor de valorificare.</p> <p>Necesitatea elaborării unui regulament privind activitatea comisiei de valorificare derivă din atribuțiile acesteia, or Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere nu reglementează în mod detaliat procedura internă de analiză a documentelor, criteriile de apreciere a oportunității valorificării, precum și criteriile de determinare a cuantumului de expunere, inclusiv a factorilor economici și juridici luați în calcul, a chiriei și al redevenței. Odată ce, Metodologia de stabilire a cuantumului redevenței/chiriei minime pentru folosirea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, anexă la Hotărârea Guvernului nr. 403/2024, prevede doar estimarea cuantumelor minime. În lipsa unui asemenea regulament, există riscul adoptării unor decizii neuniforme sau insuficient motivate, ceea ce poate genera aparențe de legalitate prin decizii eronate ori</p>
--	---	---

	<p>4. Referitor la pct. 1.2.3. (se completează cu punctul 71 cu următorul cuprins: „71. Pentru lacurile de acumulare „Ghidighici”, „Ialoveni”, „Mingir”, „Congaz” și „Taraclia” se atribuie în locațiune doar terenul, iar barajele acestora nu se atribuie în folosință și posesie. Pentru aceste baraje va fi achitată doar taxa de contribuție pentru întreținerea acestora, care va constitui 10% din cuantumul minim al chiriei anuale calculat conform prevederilor pct. 7”):</p> <p>Având în vedere că construcția hidrotehnică face parte din corpul de apă unic și indivizibil este neîntemiat să se calculeze distinct „chiria anuală a construcțiilor hidrotehnice conform legii bugetului de stat” și distinct „redevența” (sau, după caz, „chiria”) pentru folosirea terenului ocupat de corpul de apă unic și indivizibil conform metodologiei aprobate de Guvern. Această situație inadecvată a generat numeroase dispute dintre deținătorii</p>	<p>de rea-credință. Regulamentul comisiei de valorificare va asigura stabilirea unor criterii clare, obiective și transparente, la delimitarea responsabilităților membrilor comisiei și a mecanismului decizional, la asigurarea transparenței, predictibilității și legalității procesului de valorificare, contribuind la aplicarea unitară și corectă a cadrului normativ în vigoare. La punctul 1.2.12. din proiect, pct. 35³ din Regulament, au fost operate modificări.</p> <p>Nu se acceptă. Ținând cont de natura permanentă a <u>barajelor</u>, de destinația de retenție a apei, de <u>raportarea la construcții principale cu caracter definitiv</u> (conform Normativului în construcții ”NCM D.01.03-2007 (MCH 3.04-01-2005) Construcții hidrotehnice și pentru îmbunătățiri funciare. Construcții hidrotehnice. Reguli de</p>
--	---	--

<p>de terenuri aferente corpurilor de apă și autoritățile administrației publice locale, prin care, deținătorii solicită diminuarea plăților pe motiv că sunt exagerate și nejustificate, chiar mai mari decât rentabilitatea afacerilor având obiect corpul de apă. Aceste situații, pe lângă faptul că generează conflicte - consumă enorm resursele administrative ale APL, și reduc veniturile la bugetele locale (nu se încasează plățile, pe motiv că locatarii/superficiarii refuză achitarea, inclusiv transferând disputele în sfera judiciară).</p> <p>Amintim că „corpurile de apă unice și indivizibile” sunt constituite din terenurile cuvetelor, ale albiilor, ale fâșiilor riverane de protecție a apelor, construcțiile hidrotehnice și apa aferentă (art. 4 alin. (6) din Legea apelor).</p> <p>Totodată, Codul civil modernizat stabilește că terenul este imobilul, iar construcțiile și încăperile sunt părți componente, deci, calcularea distinctă a chiriei construcției hidrotehnice (de fapt, construcția hidrotehnică nu se folosește ca și încăperile proprietate publică, pentru care și este destinat calculul chiriei conform legii bugetului de stat, ci este o parte componentă (structură) a corpului de apă) contravine atât esenței reglementărilor Legii apelor (privind corpul de apă unic și indivizibil), cât și reglementărilor Codului civil (construcțiile sunt părți componente ale terenului/imobilului).</p> <p>În acest context, considerăm imperios necesară modificarea mai întâi a Legii apelor nr. 272/2011, care a introdus această regulă inadecvată, cu modificarea ulterioară a regulamentului și metodologiei aprobate de</p>	<p>bază”), de prevederile art. 2 și 192 alin. (1) din Legea apelor nr. 272/2011, precum și de prevederile art. 460, alin. (1) și (4) din Codului civil nr. 1107/2002, și de cele din art. 4 alin. (2), (2¹) și (3) lit. b) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, <u>se constată că construcțiile hidrotehnice, așa cum sunt barajele, sunt părți componente ale bunului imobil atașate permanent la teren</u>, care conform art. 446 din Codul civil necesită a fi înregistrate în Registrul bunurilor imobile. Iar în cazul de suprafață legală, prevăzută de art. 23 alin. (1) Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, <u>barajele se califică ca fiind bunuri imobile</u>. Conform art. 2 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, <u>construcția este definită ca clădire sau construcție cu caracter definitiv care poate fi obiect independent al înregistrării de stat</u>. În art. 460 alin. (1) din Codul civil nr. 1107/2002, <u>obiectele acvatice separate sunt calificate ca fiind parte componentă a bunului imobil și această regulă se aplică indiferent dacă aceste părți componente sunt sau nu sunt înregistrate în registrul bunurilor imobile în mod separat</u>. La caz, Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova prin art. 23 alin. (1) stabilește că bunurile imobile înregistrate separat în capitolul B care, conform legislației anterioare, nu constituie parte</p>
---	---

	Guvern.	<p>componentă a terenului pe care sunt amplasate și care, la 1 martie 2019, aparțineau unei alte persoane decât proprietarul terenului nu devin parte componentă a terenului și continuă să se considere bunuri imobile. Aceeași regulă se aplică bunurilor imobile înregistrate separat în capitolul B aflate în proprietate comună dacă oricare dintre coproprietari este și proprietar al terenului sau dacă doar unii coproprietari ai terenului sînt proprietari ai bunurilor imobile înregistrate separat în capitolul B. <u>Cu referire la confirmăția potrivit căreia calcularea distinctă a chiriei construcțiilor hidrotehnice de cea a terenului fondului apelor nu ar avea temei legal, e de reliefat că, conform art. 17 alin. (6) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice și a art. 4² alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011, determinarea cuantumului chiriei bunurilor instituțiilor publice și cuantumul minim al redevenței anuale a construcțiilor hidrotehnice închiriate se calculează în condițiile legii bugetului de stat pentru anul respectiv. Iar în privința valorificării terenurilor fondului apelor art. 17¹ alin. (2) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice statuează că pentru terenurile fondului apelor prețul inițial de expunere la licitație se determină în modurile stabilite de legile speciale. În context, <u>regimul de transmitere în folosință a terenurilor fondului apelor și a</u></u></p>
--	---------	---

		<p><u>construcțiilor hidrotehnice este prevăzut în art. 4² din Legea apelor, unde, inclusiv, alin. (1) statuează că modul de transmitere în posesie și folosință a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice proprietate publică se stabilește prin regulament aprobat de Guvern. În context, prin pct. 7 din Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, prevede că, <u>cuantumul minim al chiriei anuale a construcțiilor hidrotehnice se calculează conform pct. 2 din anexa nr. 9 la legea bugetului de stat. În interpretarea art. 4 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011, potrivit căruia lacurile, lacurile de acumulare, iazurile, heleșteiele și cursurile de apă – constituite din terenurile cuvetelor, albiilor, fâșiilor riverane de protecție, construcțiile hidrotehnice și apa aferentă – se gestionează ca „corpuri de apă unice și indivizibile”, rezultă că legiuitorul a consacrat un principiu al administrării unitare, în vederea transmiterii acestora în gestiunea unei singure persoane, cu scopul asigurării unei exploatare integrate, coerente și durabile, al exercitării activităților economice în condiții care să nu aducă atingere mediului, echilibrului natural sau viabilității economice a obiectivului, precum și al prevenirii fragmentării regimului juridic și al apariției conflictelor între titularii de drepturi. Această noțiune nu instituie reguli de drept civil</u></u></p>
--	--	---

		<p><u>privind regimul juridic al bunurilor imobile și nu exclude aplicarea normelor Codului civil referitoare la proprietate, suprafață sau înregistrarea distinctă a construcțiilor. În consecință, caracterul indivizibil al corpului de apă nu poate fi interpretat ca o interdicție generală privind stabilirea unui regim juridic sau financiar distinct pentru construcțiile hidrotehnice. Totodată, valorificarea corpurilor de apă unice și indivizibile se poate realiza, după caz, prin încheierea unui contract multilateral, în funcție de numărul bunurilor imobile asupra cărora acestea sunt amplasate, fără ca aceasta să afecteze caracterul unitar al regimului de administrare. Astfel, <u>insinuarea că calcularea distinctă a cuantumului chiriei/redevenței, pentru teren și construcție, prevăzute în Legea apelor ar contraveni Codului civil nr. 1107/2002 nu este susținută de prevederi legale exprese. Caracterul „unic și indivizibil” al corpului de apă are semnificație funcțională și ecologică, nu fiscală sau patrimonială. El exprimă unitatea naturală și regimul de protecție, dar nu elimină posibilitatea ca elementele sale (teren, construcții hidrotehnice) să constituie obiecte distincte de evidență cadastrală și de valorificare economică. În consecință, regimul actual al calculării distincte a cuantumului chiriei/redevenței pentru teren și construcție are temei legal clar și nu contravine principiului „corpului de apă unic și indivizibil”, acesta având o</u></u></p>
--	--	---

		<p>semnificație structural-funcțională, nu fiscal-patrimonială. <u>Prin urmare, indivizibilitatea corpului de apă nu echivalează cu indivizibilitatea juridică a tuturor elementelor sale din perspectiva dreptului civil.</u> Prin urmare, legiuitorul a instituit în mod deliberat un regim diferențiat de valorificare pentru terenurile fondului apelor și construcțiile hidrotehnice amplasate pe acestea. <u>Această diferențiere nu este rezultatul unei interpretări administrative, ci derivă direct din norme legale speciale.</u> Prin urmare, nu poate fi reținută existența unei contradicții între reglementările Legii apelor și cele ale Codului civil sub acest aspect.</p> <p>Cu referire la invocarea că pentru construcțiile hidrotehnice s-ar calcula cuantumul corespunzător încăperilor, e de menționat că pct. 7 din Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice statuează că „cuantumul minim al chiriei anuale a construcțiilor hidrotehnice se calculează conform pct. 2 din anexa nr. 9 la legea bugetului de stat”. Unde, punctul 2 din anexa nr. 9 la legea bugetului de stat prevede determinarea cuantumului chiriei anuale pentru utilajul, mijloacele de transport, inclusiv bunurile agricole (cu excepția terenurilor agricole), și pentru alte mijloace fixe (denumite în continuare utilaj) date în locațiune/arendă (conform art. 1288 alin. (2) din Codul civil nr. 1107/2002 construcțiile hidrotehnice sunt raportate la bunuri</p>
--	--	---

	<p>Însuși faptul că prin proiect se introduce regula pentru corpurile de apă de importanță națională (ale statului) că „barajele acestora nu se atribuie în folosință și posesie” confirmă alegațiile și criticile menționate supra. Menționăm, că prin excluderea acestor chirii în cazul corpurilor de apă ale statului (chiria construcțiilor hidrotehnice) – se introduce și o inechitate în raport cu cele ale unităților administrativ-teritoriale.</p>	<p>agricole).</p> <p>Concluzia potrivit căreia Legea apelor nr. 272/2011 ar fi introdus o regulă „inadecvată” și ar necesita modificare nu rezultă din analiza cadrului normativ aplicabil.</p> <p>Faptul că nivelul plăților este considerat ridicat sau că generează litigii nu transformă mecanismul într-unul ilegal. Eventualele dificultăți de aplicare țin de oportunitatea legislativă sau de politica fiscală, nu de lipsa temeiului juridic.</p> <p>Nu se acceptă. Această nouă normă propusă, după cum și este formulată, urmează a fi aplicată doar în cazul lacurilor de acumulare Ghidighici, Ialoveni, Mingir, Congaz și Taraclia, ale căror baraje și terenuri sunt proprietate a statului. Aceste lacuri au rol strategic ca acumulare de apă, regularizare a viiturilor și prevenire a inundațiilor, lacul Ghidighici fiind inclus și în Registrul infrastructurii critice. Pe motivul capacităților de retenție a volumelor mari de apă, a mărimilor barajelor cât și a calificării de construcții critice, transmiterea lor în folosință poate genera riscuri în ceea ce privește siguranța hidrotehnică. Inclusiv, din cauza suprafețelor terenurilor de peste 300 - 900 ha și a valorii contabile a barajelor acestor lacuri de acumulare, care variază între 12 mln și 100 mln lei, există riscul iminent ca aceste corpuri de apă unice și indivizibile să nu fie solicitate în folosință.</p>
--	---	---

	<p>Această regulă intră în contradicție și cu norma legală de la art. 17¹ alin. (3) (locatiunea/arenda/superficia terenurilor proprietate publică a statului) din Legea nr. 121/2007 („Plata pentru folosirea terenurilor proprietate publică aferente construcțiilor proprietate privată se stabilește în baza unui raport de evaluare întocmit de un evaluator în conformitate cu Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, dar nu mai mică decât prețul de referință calculat conform anexei nr. 2”).</p> <p>Totodată, atragem atenția, că odată cu intrarea în vigoare (la 23.01.2026) a noii redacții a art. 17¹ alin. (2) din Legea nr. 121/2007 s-a stabilit că: „(2) Prețul inițial de expunere la licitație trebuie să fie egal cu cel puțin valoarea de piață a terenului determinată de un evaluator în conformitate cu Legea nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, dar nu mai mic decât prețul normativ calculat în conformitate</p>	<p>Situație în care toată sarcina financiară de întreținere va cădea pe bugetul Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”. Drept soluție se propune prevederea unei taxe pentru întreținerea barajelor, de 10 % din cuantumul minim al chiriei anuale pentru baraj, calculat conform Legii bugetului. Prin stabilirea acestei taxe de întreținere se va proteja infrastructura vitală, se va evita degradarea barajelor din cauza utilizării necorespunzătoare și se va asigura finanțare pentru lucrările de întreținere, conform principiului „beneficiarul plătește”.</p> <p>Nu se acceptă. E de reliefat că prin ultimele modificări (Legea nr. 328/2025) la art. 17¹ alin. (3) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, nu s-a adus atingere prevederilor cu referire la valorificarea terenurilor fondului apelor cu construcții hidrotehnice. Or, conform art, 29 alin. (2) și (3) din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova sunt prevăzute excepțiile cu referire la modul de determinare a cuantumului redevenței și a prețului de expunere la licitație a terenurilor fondului apelor, care necesită a fi determinate în modul stabilit de legea specială, astfel la caz legea specială fiind Legea apelor nr. 272/2011. Prevedere valabilă și în art. 17¹ alin. (2) din Legea nr. 121/2007 (...Pentru terenurile</p>
--	---	--

	<p>cu prețul de referință calculat pornind de la tarifele specificate în anexa nr. 2. Pentru terenurile fondului apelor și terenurile fondului silvic, prețul inițial de expunere la licitație se determină în modurile stabilite de legile speciale”.</p> <p>Practic, această nouă normă a făcut trimitere la reglementarea prețului inițial de expunere la licitație prin lege, dar nu prin hotărâre de Guvern, ceea ce impune modificarea Legii apelor (care chiar dacă ar delega Guvernului această competență, ar trebui să facă derogare de la regula generală stabilită în norma sus-menționată).</p>	<p>fondului apelor și terenurile fondului silvic, prețul inițial de expunere la licitație se determină în modurile stabilite de legile speciale). Ce ține art. 17¹ alin. (3) din Legea nr. 121/2007, care face trimitere la anexa nr. 2, e de menționat că tarifele din anexă sunt aplicabile pentru vânzarea-cumpărarea terenurilor cu destinație agricolă și vânzarea-cumpărarea terenurilor din intravilanul localităților.</p> <p>Punctul 7 din Regulamentul privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, stabilește că quantumul minim al chiriei anuale a construcțiilor hidrotehnice se calculează conform pct. 2 din anexa nr. 9 la legea bugetului de stat. Codul civil nr. 1107/2002, prin art. 1288 alin. (2), raportează construcțiilor hidrotehnice la bunuri agricole, iar anexa nr. 9 din Legea bugetului de stat și Catalogul mijloacelor fixe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941/2020, le raportează la mijloace fixe similare utilajului.</p> <p>Regimul de transmitere în folosință a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice este prevăzut în art. 4² din Legea apelor nr. 272/2011, unde în alin. (1) este prevăzut că modul de transmitere în posesie și folosință a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice proprietate publică se stabilește prin regulament aprobat de Guvern.</p>
--	--	--

	<p>5. În pct. 1.2.12. (se completează cu punctele 42¹ – 42⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>42⁴. În cazul solicitării în folosință și posesie a unei porțiuni de teren al fondului apelor pentru amplasarea debarcaderelor și cheiurilor temporare, și a construcțiilor aferente, pe corpurile de apă de suprafață, bunul imobil se transmite în locațiune prin licitație publică sau, caz, prin negocieri directe unicului deținător de drept de proprietate/locațiune/superficie/arendă a terenului adiacent):</p> <p>după textul „amplasarea debarcaderelor și cheiurilor temporare, și a construcțiilor aferente” se recomandă completarea cu textul cu următorul cuprins: „amplasarea vivierelor flotabile”.</p> <p>Pentru dezvoltarea activității de acvacultură, satisfacerea populației cu produse piscicole de calitate și în general creșterea economică sustenabilă, este necesară stimularea acesteia prin măsurile posibile, inclusiv la nivel de Guvern.</p> <p>6. Referitor la pct. 1.2.13. (punctul 46 va avea următorul cuprins: „46. Contractul de locațiune/superficie/servitute prevede următoarele aspecte imperative) și pct. 1.2.15. (se completează cu pct. 49¹ cu următorul conținut: la punctul 49 textul „în situațiile de secare totală a corpurilor de apă unice și indivizibile,” se substituie cu cuvintele „sunt stabilite în clauzele contractuale și’”):</p> <p>Considerăm că proiectul necesită să introducă regula că secarea totală (integrală) a corpului de apă are ca efect, încetarea de drept a efectelor contractului de superficie sau</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. În considerarea principiului libertății contractuale, consacrat de Codul civil nr. 1107/2002, părțile sunt libere să stabilească conținutul raportului juridic, prin clauze contractuale, condițiile de modificare, suspendare sau încetare a contractului, în limitele legii. Prin urmare, nu poate fi instituită printr-un regulament de valorificare o regulă imperativă potrivit căreia secarea totală (integrală) a corpului de apă ar determina, de drept, încetarea efectelor contractului</p>
--	---	--

de locațiune. În acest sens, solicităm modificarea corespunzătoare a normelor vizate ale proiectului.

Menționăm, că actualmente, APL se confruntă cu numeroase adresări ale deținătorilor de corpuri de apă prin care acestea din urmă solicită diminuarea plăților pentru folosirea terenurilor aferente, pe motiv de secare totală. Secarea integrală a corpului de apă nu permite exploatarea în continuare după destinație a obiectului, deci, norma trebuie să fie clară în acest sens, că, în aceste cazuri, are loc încetarea efectelor contractelor, prin simpla notificare despre survenirea încetării de drept a efectelor contractului.

7. Atragem atenția asupra greșelilor gramaticale prezente în textul de bază al Regulamentului, publicat în Registrul

de suprafață sau de locațiune, întrucât aceasta ar reprezenta o ingerință în autonomia de voință a părților și în regimul juridic al contractelor reglementat de Codul civil. În mod corect, prin pct. 49 este deja prevăzut că rezoluțiunea, încetarea, modificarea contractului și suspendarea executării plăților redevenței/chiriei sunt stabilite prin clauzele contractuale și au loc în condițiile Codului civil. În consecință, o eventuală secare a corpului de apă urmează a fi reglementată prin prevederi exprese inserate în contract, iar efectele juridice se vor produce potrivit mecanismelor civile aplicabile, nu automat, prin dispoziție regulamentară.

Chiar dacă ar fi introdusă o normă care să prevadă că secarea totală a corpului de apă determină încetarea de drept a contractului, aceasta nu ar putea produce efecte asupra contractelor deja încheiate, în virtutea principiului neretroactivității legii civile. Raporturile contractuale în curs rămân guvernate de reglementarea și clauzele în vigoare la data încheierii lor. În consecință, o asemenea modificare nu ar soluționa situațiile deja existente invocate de administrațiile publice locale, acestea urmând a fi examinate potrivit mecanismelor prevăzute de Codul civil și dispozițiilor contractuale aplicabile.

Se acceptă parțial. Erorile depistate la punctele 14, 52, 53 și 57 se consideră a fi tehnice, de redactare și

	<p>de stat al actelor juridice (legis.md):</p> <p>„14. Servitutea se instituie conform reglementărilor Codului civil al republicii (corect: „Republicii”) Moldova nr. 1107/2002 și în condițiile art. 10 alin. (5) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice”;</p> <p>„52. Temei pentru inițierea transmiterii în gestiune a terenurilor aferente segmentelor cursurilor de apă constituie cererea autorității administrație (corect: „administrației”) publice locale depusă către entitatea publică care administrează bunurile imobile respective”;</p> <p>„53. Autoritatea administrație (corect: „administrației”) publice locale anexează la cerere:</p> <p>d) argumentarea financiară, economică, socială și de mediu, care justifică transmiterea în gestiune a (corect: „gestiunea”) unității administrativ-teritoriale a terenului aferent segmentului cursului de apă”;</p> <p>„57. Entitatea publică administratoare a terenurilor fondului apelor proprietate de stat, ca urmare a examinării setului de acte, prezentat de către autoritatea administrație (corect: „administrației”) publice locale, își expune poziția, în formă scrisă, despre posibilitățile sau imposibilitățile de transmitere în gestiune a terenului solicitat”;</p> <p>„61. Autoritatea administrației publice centrale administratoare a terenului, cu acceptul prealabil al consiliului local al administrației publice locale (corect: fără textul „al administrației publice locale” sau, alternativ, substituirea întregii sintagme „autorității deliberative a administrației publice locale”), pe baza dosarului de</p>	<p>nu necesită a fi corectate prin intermediul la acest proiect. La subiect, pentru efectuarea corectărilor în text, solicitarea a fost adresa către dblex@justice.gov.md.</p> <p>Iar obiecția de la punctul 61 se acceptă și a fost inclusă în textul proiectului, prin noul punct 1.2.17.</p>
--	--	---

	<p>transmitere a terenului, prezintă Guvernului proiectul de hotărâre privind transmiterea terenului proprietate publică din administrarea statului, gestiunea autorității administrației publice centrale, în gestiunea unității administrativ-teritoriale”.</p> <p>CALM solicită luarea în considerație a obiecțiilor și propunerilor menționate, la promovarea proiectului.</p>	
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova nr. 78 din 13.03.2026</p>	<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Ministerului Mediului al Republicii Moldova nr. 08-07/611 din 03.03.2026, privind promovarea spre expertizare a proiectului de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026), și reiterează următoarea obiecție.</p> <p>1. Referitor la pct. 1.2.4. (se completează cu punctul 7¹ cu următorul cuprins: „7¹. Pentru lacurile de acumulare „Ghidighici”, „Ialoveni”, „Mingir”, „Congaz” și „Taraclia” se atribuie în locațiune doar terenul, iar barajele acestora nu se atribuie în folosință și posesie. Pentru aceste baraje va fi achitată doar taxa de contribuție pentru întreținerea acestora, care va constitui 10% din cuantumul minim al chiriei anuale calculat conform prevederilor pct. 7”): reiterăm în temeiul normei legale care prevede că construcția hidrotehnică face parte din corpul de apă unic și indivizibil că este neîntemiat să se calculeze distinct „chiria anuală a construcțiilor hidrotehnice conform legii bugetului de stat” și distinct „redevența” (sau, după caz, „chiria”) pentru folosirea terenului ocupat de corpul de apă unic și indivizibil conform metodologiei aprobate de Guvern.</p>	<p>Se acceptă parțial. Autorul reiterează argumentele expuse, la caz, asupra primului aviz și suplimentar expune că poziția potrivit căreia caracterul „unic și indivizibil” al corpului de apă ar exclude stabilirea distinctă a plăților pentru teren și construcțiile hidrotehnice este rezultatul unei interpretări eronate a cadrului legal. Noțiunea de „corp de apă unic și indivizibil”, prevăzută de Legea apelor, are semnificație exclusiv funcțională și ecologică, vizând gestionarea integrată a obiectului acvatic, și nu instituie reguli privind regimul juridic civil sau fiscal al elementelor componente. Aceasta nu exclude evidența cadastrală distinctă și nici valorificarea economică</p>

Această situație inadecvată a generat deja numeroase dispute dintre deținătorii de terenuri aferente corpurilor de apă și autoritățile administrației publice locale, prin care, deținătorii solicită diminuarea plăților pe motiv că sunt exagerate și nejustificate, chiar mai mari decât rentabilitatea afacerilor având obiect corpul de apă. Aceste situații, pe lângă faptul că generează conflicte - **consumă enorm resursele administrative ale APL, și reduc veniturile la bugetele locale** (nu se încasează plățile, pe motiv că locatarii/superficiarii refuză achitarea, inclusiv transferând disputele în sfera judiciară).

Art. 4 alin. (6) din Legea apelor stabilește că „corpurile de apă unice și indivizibile” sunt constituite din terenurile cuvetelor, ale albiilor, ale fâșiilor riverane de protecție a apelor, construcțiile hidrotehnice și apa aferentă.

Totodată, Codul civil modernizat stabilește că terenul este imobilul, iar construcțiile și încăperile sunt părți componente, deci, calcularea distinctă a chiriei construcției hidrotehnice (de fapt, construcția hidrotehnică nu se folosește ca și încăperile proprietate publică, pentru care și este destinat calculul chiriei conform legii bugetului de stat, ci este o parte componentă (structură) a corpului de apă) contravine atât esenței reglementărilor Legii apelor (privind corpul de apă unic și indivizibil), cât și reglementărilor Codului civil (construcțiile sunt părți componente ale terenului/imobilului).

În acest context, **considerăm imperios necesară modificarea mai întâi a Legii apelor nr. 272/2011, care a introdus această regulă inadecvată, cu modificarea ulterioară a regulamentului și metodologiei aprobate de Guvern.**

Însuși faptul că prin proiect se introduce regula pentru corpurile de apă de importanță națională (ale statului)

separată a terenurilor și construcțiilor hidrotehnice. Totodată, reglementările Codului civil privind caracterul de parte componentă a construcțiilor nu interzic stabilirea unor regimuri juridice și economice distincte, fiind recunoscută inclusiv posibilitatea înregistrării separate și a calculării quantumului de valorificare autonome în anumite condiții.

În mod esențial, cadrul normativ aplicabil conține prevederi exprese care stabilesc distinct modul de calcul al plăților pentru terenurile fondului apelor și pentru construcțiile hidrotehnice, ceea ce demonstrează existența unui temei legal clar pentru acest mecanism. Acesta nu este rezultatul unei interpretări administrative, ci al unei opțiuni legislative deliberate.

Argumentele privind nivelul ridicat al plăților sau existența litigiilor țin de oportunitatea reglementării și de politica fiscală, fără a afecta legalitatea mecanismului instituit.

Prin urmare, nu poate fi reținută existența unei contradicții între Legea apelor și Codul civil, iar regimul actual al stabilirii distincte a plăților pentru teren și construcțiile hidrotehnice este pe deplin conform cadrului legal în vigoare.

Punctul 7¹ a fost exclus din proiect urmare obiecțiilor înaintate de către Ministerul Justiției.

că „*barajele acestora nu se atribuie în folosință și posesie*” confirmă alegerile și criticile menționate *supra*.

Menționăm, că prin excluderea acestor chirii în cazul corpurilor de apă ale statului (chiria construcțiilor hidrotehnice) – se introduce și o inechitate în raport cu cele ale unităților administrativ-teritoriale.

Această regulă intră în contradicție și cu norma legală de la art. 17¹ alin. (3) (locățiunea/arenda/superficia terenurilor proprietate publică a statului) din Legea nr. 121/2007 („*Plata pentru folosirea terenurilor proprietate publică aferente construcțiilor proprietate privată se stabilește în baza unui raport de evaluare întocmit de un evaluator în conformitate cu Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, dar nu mai mică decât prețul de referință calculat conform anexei nr. 2*”).

Totodată, atragem atenția, că odată cu intrarea în vigoare (la 23.01.2026) a noii redacții a art. 17¹ alin. (2) din Legea nr. 121/2007 s-a stabilit că: „(2) *Prețul inițial de expunere la licitație trebuie să fie egal cu cel puțin valoarea de piață a terenului determinată de un evaluator în conformitate cu Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, dar nu mai mic decât prețul normativ calculat în conformitate cu prețul de referință calculat pornind de la tarifele specificate în anexa nr. 2.*

Pentru terenurile fondului apelor și terenurile fondului silvic, prețul inițial de expunere la licitație se determină în modurile stabilite de legile speciale. Practic, această nouă normă a făcut trimitere la reglementarea prețului inițial de expunere la licitație prin lege, dar nu prin hotărâre de Guvern, ceea ce impune modificarea Legii apelor (care chiar dacă ar delega Guvernului această competență, ar trebui să facă derogare de la regula

generală stabilită în norma sus-menționată).

2. Referitor la pct. 1.2.15. (la punctul 49 textul „în situațiile de secare totală a corpurilor de apă unice și indivizibile,” se substituie cu cuvintele „sunt stabilite în clauzele contractuale și’): considerăm că **proiectul necesită să introducă regula că secarea totală (integrală) a corpului de apă are ca efect, încetarea de drept a efectelor contractului de suprafață sau de locațiune. În acest sens, solicităm modificarea corespunzătoare a normelor vizate ale proiectului.**

Actualmente, APL se confruntă cu numeroase adresări ale deținătorilor de corpuri de apă prin care aceștia din urmă solicită diminuarea plăților pentru folosirea terenurilor aferente, pe motiv de secare totală. Secarea integrală a corpului de apă nu permite exploatarea în continuare după destinație a obiectului, deci, norma trebuie să fie clară în acest sens, că, în aceste cazuri, are loc încetarea efectelor contractelor, prin simpla notificare despre survenirea încetării de drept a efectelor contractului.

CALM solicită luarea în considerație a obiecțiilor și propunerilor menționate, la promovarea proiectului.

Se acceptă parțial. Propunerea de a institui regula potrivit căreia secarea totală a corpului de apă ar determina încetarea de drept a contractelor de locațiune sau de suprafață nu poate fi acceptată, întrucât contravine principiilor fundamentale ale dreptului civil și cadrului normativ aplicabil.

În primul rând, o asemenea soluție ar introduce o cauză de încetare automată a contractului care nu este prevăzută de Codul civil nr. 1107/2002, acesta reglementând în mod exhaustiv mecanismele de încetare, precum rezoluțiunea, imposibilitatea fortuită sau impreviziunea. Instituirea unei reguli derogatorii printr-un act normativ subordonat legii ar fi inadmisibilă.

În al doilea rând, secarea corpului de apă nu echivalează, în mod automat, cu imposibilitatea executării contractului, aceasta putând avea caracter temporar, reversibil sau chiar imputabil, ceea ce impune o analiză de la caz la caz. Stabilirea unei încetări de drept ar exclude această analiză și ar genera riscuri de abuz din partea titularilor contractelor.

Totodată, o asemenea reglementare ar afecta echilibrul contractual, transferând integral riscurile asupra proprietarului bunului public, fără a ține cont de obligațiile asumate de părți și de principiul executării cu bună-credință.

		<p>Este de subliniat că legislația civilă în vigoare oferă deja mecanisme suficiente pentru gestionarea unor asemenea situații, inclusiv adaptarea sau încetarea contractului în condițiile legii, în funcție de circumstanțele concrete.</p> <p>În plus, instituirea unei reguli imperative privind încetarea contractelor depășește domeniul de reglementare al unui regulament, afectând direct existența raporturilor juridice civile, aspect ce poate fi reglementat doar prin lege.</p> <p>Nu în ultimul rând, o eventuală modificare în acest sens nu ar produce efecte asupra contractelor deja încheiate, astfel încât nu ar soluționa problemele practice invocate de autoritățile administrației publice locale.</p> <p>În consecință, soluția corectă rămâne reglementarea acestor situații prin clauze contractuale și aplicarea mecanismelor prevăzute de Codul civil, fără instituirea unei încetări automate de drept.</p> <p>În punctul 49¹ au fost operate modificări urmare obiecțiilor înaintate de către CNA, unde este inclusă inclusiv și situația de variații semnificative ale nivelului apei.</p> <p>Cu referire la obiecțiile înaintate în prima scrisoare (nr. 78 din 13.03.2026) de avizare, la punctul 7 din text, ce ține de erorile gramaticale depistate în textul punctele 14, 52, 53 și 57 din Regulament, publicat în Registrul de stat al actelor</p>
--	--	---

		juridice (legis.md), corespunzător răspunsului Ministerului Justiției (dblex@justice.gov.md) pe motiv că erorile constatate se regăsesc și în varianta publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, acestea urmează a fi corectate în baza unei erate adresate de către Cancelaria de Stat către IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres””. Către IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”” a fost înaintată propunerea cu referire la operarea respectivelor modificări.
Agenția Proprietății Publice Nr. 05-04-636 din 29.01.2026	Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-1668-18-69-503 din 16 ianuarie 2026, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026), autor – Ministerul Mediului și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se acceptă.
Ministerul Afacerilor Interne Nr. 16/341 din 02.02.2026	Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea HG nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026) și, în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele. La pct. 1. subpct. 1.1.1. propunem substituirea cuvântului „entitate” cu cuvântul „autoritate”. Potrivit Legii nr. 136/2017 privind Guvernul, ministerele sunt autorități	Se acceptă parțial. După cuvântul entitate se completează cu „publică”. Menținerea sintagmei

administrative centrale. Termenul „entitate” este unul generic și se utilizează, de regulă, pentru persoane juridice, instituții, întreprinderi sau organizații, nu pentru ministere.

Pentru a asigura o coerență între prevederile pct. 29 din actul normativ supus modificării, cu pct. 42² propus spre completarea acestuia, se conchide oportun ca valorificarea porțiunilor de teren al fondului apelor pentru amplasarea debarcaderelor și cheiurilor temporare, și a construcțiilor aferente, pe corpurile de apă de suprafață amplasate în fâșia de protecție a frontierei de stat, să fie coordonată prealabil

„entitate publică” este justificată prin faptul că aceasta este utilizată expres în legislația națională și are un conținut juridic determinat. Astfel, potrivit art. 2 din Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, noțiunea de „entitate publică” este utilizată ca termen general aplicabil autorităților și altor structuri din sectorul public.

De asemenea, art. 2 din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice definește gestiunea bunurilor ca totalitatea atribuțiilor exercitate de o entitate privind posesiunea și folosința bunurilor reflectate în contabilitatea acesteia, consacrand astfel utilizarea termenului „entitate” în raport cu exercitarea atribuțiilor asupra bunurilor proprietate publică. Prin urmare, termenul „entitate” nu este unul impropriu sau exclusiv generic, ci reprezintă o noțiune cu sferă largă, utilizată constant de legiuitor pentru a desemna subiecți ai raporturilor juridice din sectorul public, inclusiv autorități administrative centrale.

Se acceptă. La pct. 42⁴ au fost operate modificări.

	<p>cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.</p> <p>Necesitatea coordonării cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, derivă inclusiv și din prevederile art. 36 alin. (5) al Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, Or, cheiurile temporare amenajate în zonele și fâșiile riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă sunt îngrădite pe perimetrul acestora și sunt asigurate cu mijloace de supraveghere video a perimetrului terestru și a celui acvatic ale cheiului temporar, în conformitate cu prescripțiile Poliției de Frontieră.</p> <p>Subsidiar, se recomandă ca autorul proiectului să respecte prevederile art. 54 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, cu modificările ulterioare, prin redactarea conținutului într-un limbaj clar, simplu și concis, astfel încât să fie evitat orice echivoc, cu respectarea regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.</p>	Se acceptă.
Ministerul Energiei nr. 04-226 din 03.02.2026	Prin prezenta, în contextul examinării proiectului de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026), Ministerul Energiei, în limita competențelor funcționale, comunică referitor la lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se acceptă.
Ministerul Energiei Legiferare, 06.03.2026.	Ministerul Energiei la solicitarea Nr. 08-07/611 din 03.03.2026 comunică privind lipsa propunerilor pentru completări.	Se acceptă.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Examinând proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.403/2024 pentru	

<p>nr. 2026 PHG-258 din 04.02.2026</p>	<p>aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, (număr unic 9/MM/2026), vă comunicăm următoarele:</p> <p>Din conținutul pct. 42⁵ din proiect urmează a fi exclusă condiția deținerii terenurilor adiacente, terenurilor fondului apelor, pe care urmează a fi instalate prizele de apă, în cazul transmiterii terenului pentru instalarea instalațiilor mobile în scopul irigației terenurilor agricole.</p> <p>Această condiție nu este justificată, întrucât utilizarea instalațiilor mobile de irigare și a prizelor de apă nu presupune continuitate fizică sau adiacență între terenul agricol irigat și sursa de apă.</p>	<p>Nu se acceptă. Valorificarea terenurilor fondului apelor, și anume a fâșiilor riverane de protecție a apei, pentru amplasarea instalațiilor mobile în scopul irigației terenurilor agricole se impune a fi efectuată prin licitații publice, după cum este prevăzut în Regulament, la punctele 2, 10, 11, 29 și 31. Iar noua prevedere propusă la pct. 42⁵ este concepută pentru situațiile în care terenul agricol ce urmează a fi irigat sau terenul destinat altor activități (debarcader, podeț, etc.) este adiacent fâșiei riverane. În aceste cazuri, există o legătură funcțională directă între terenul deținut și porțiunea solicitată din fondul apelor, iar utilizarea acesteia este accesorie dreptului asupra terenului adiacent.</p> <p>Pentru activități precum amplasarea unui debarcader sau a unui podeț, legislația impune asigurarea unor condiții tehnice specifice (ambarcare/debarcare, spații pentru depozitarea bărcilor, etc.), care pot fi realizate în mod coerent doar de titularul terenului limitrof, în situația în care lățimea fâșiei riverane nu este suficientă pentru încadrarea într-un singur spațiu a tuturor amenajărilor necesare. În mod similar, în cazul irigației, atunci când terenul agricol este adiacent sursei de apă, utilizarea fâșiei riverane reprezintă o extensie firească a exploatării terenului respectiv.</p>
--	--	---

		<p>Prin urmare, reglementarea nu instituie o restricție arbitrară, ci creează un mecanism proporțional prin care titularului terenului adiacent i se oferă posibilitatea de a lua în locațiune porțiunea necesară din fondul apelor prin negocieri directe, în considerarea legăturii funcționale existente, evitând organizarea formală a unor licitații în situații în care există un interes prioritar legitim și determinat.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 03-396 din 06.02.2026</p>	<p>Cu referire la proiectul de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.</p> <p>La subpct.1.1.1. se propune revizuirea utilizării termenului „de valorificare”, întrucât acesta are un conținut juridic larg și susceptibil de interpretări neuniforme, inclusiv în sensul înstrăinării bunurilor, ceea ce poate genera neclarități în aplicarea prevederilor din proiect. În acest sens, se recomandă utilizarea unei terminologii mai precise, corelate cu formele legale de transmitere a bunurilor în conformitate cu prevederile art. 4² din Legea apelor nr. 272/2011.</p>	<p>Nu se acceptă. E de menționat utilizarea termenului „de valorificare” și în Hotărârea Guvernului nr. 91/2019 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică, care prin pct. 1 din Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, stabilește expres că modul de valorificare include transmiterea în locațiune, arendă, comodat, instituirea servituții (în măsura compatibilității cu uzul public) sau vânzarea-cumpărarea acestora, ceea ce demonstrează acceptarea și integrarea sa în cadrul normativ privind administrarea bunurilor proprietate publică.</p> <p>Prin urmare, noțiunea are un conținut juridic deja</p>

	<p>La subpct. 1.2.2. se propune substituirea cuvintelor „Comisia de valorificare” cu „Comisia de licitație”, întrucât procedura de valorificare a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice se realizează prin licitație publică, în conformitate cu Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136/2009.</p> <p>Totodată, actul normativ menționat stabilește expres denumirea, componența și atribuțiile Comisiei de licitație, iar modificarea terminologiei propuse nu este susținută de cadrul normativ general aplicabil și poate genera confuzii în aplicarea procedurilor de valorificare a bunurilor proprietate publică.</p> <p>În acest context, necesită revizuire corespunzătoare și prevederile pct. 35¹–35³ din proiect.</p> <p>La subpct.1.2.9. se propune revizuirea pct.31, în partea ce ține de organizarea licitațiilor în format electronic, întrucât cadrul normativ în vigoare, inclusiv Hotărârea Guvernului nr.136/2009, nu reglementează în prezent această procedură. Totodată, elaborarea reglementărilor privind</p>	<p>determinat în cadrul normativ existent, nefiind susceptibilă de interpretări arbitrare.</p> <p>Nu se acceptă. Valorificarea terenurilor și a construcțiilor hidrotehnice nu se realizează exclusiv prin adjudecare la licitație, ci și prin alte proceduri legale, precum atribuirea dreptului de suprafață și negocierea directă, astfel modificarea este justificată de necesitatea corelării denumirii comisiei cu sfera reală a atribuțiilor sale. Denumirea de „Comisia de valorificare” are un caracter general și cuprinzător, fiind în acord atât cu obiectul Regulamentului, cât și cu atribuțiile comisiei, care rămân cele prevăzute de Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136/2009, conform 1.2.12 din proiect, pct. 353 din Regulamentul privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice. Modificarea propusă contribuie la claritatea și coerența cadrului normativ, evitând interpretări eronate și asigurând o aplicare unitară a procedurilor de valorificare.</p> <p>Nu se acceptă. Propunerea de revizuire a pct. 31 nu se justifică, întrucât lipsa unei reglementări detaliate în cadrul normativ actual, inclusiv în Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.</p>
--	--	---

	<p>procedura de licitație electronică urmează a fi realizată ulterior elaborării conceptului sistemului informațional pentru organizarea licitațiilor electronice privind valorificarea patrimoniului public și implementării soluției informaționale aferente.</p>	<p>136/2009, nu constituie un impediment pentru consacrarea la nivel normativ a posibilității organizării licitațiilor în format electronic.</p> <p>Reglementarea la nivel de principiu a licitațiilor electronice asigură alinierea la tendințele de digitalizare a administrației publice, creează teme juridic pentru dezvoltarea ulterioară a mecanismelor procedurale, nu contravine cadrului normativ existent, ci îl completează.</p> <p>Absența temporară a infrastructurii tehnice nu justifică omiterea unei reglementări care are caracter prospectiv și strategic. Menținerea prevederii privind organizarea licitațiilor în format electronic este oportună și justificată, aceasta reprezentând o normă de dezvoltare a cadrului normativ, nu o abatere de la acesta.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 03-849 din 12.03.2026</p>	<p>Cu referire la proiectul de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026), parvenit în procedură de informare, constatăm că în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul hotărârii nu au fost reflectate observațiile și propunerile înaintate prin avizul ministerului, transmis prin demersul nr. 03-396 din 06.02.2026.</p> <p>Prin urmare, reiterăm poziția expusă anterior, subliniind necesitatea examinării și integrării corespunzătoare a propunerilor formulate, după cum urmează:</p>	<p>Argumentele la subiectele invocate au fost expuse în prima avizare. Tabelul de sinteză fiind încărcat repetat în legiferare la data de 03.03.2026.</p>

	<p>La subpct.1.1.1. se propune revizuirea utilizării termenului „de valorificare”, întrucât acesta are un conținut juridic larg și susceptibil de interpretări neuniforme, inclusiv în sensul înstrăinării bunurilor, ceea ce poate genera neclarități în aplicarea prevederilor din proiect. În acest sens, se recomandă utilizarea unei terminologii mai precise, corelate cu formele legale de transmitere a bunurilor în conformitate cu prevederile art. 4² din Legea apelor nr.272/2011.</p> <p>La subpct.1.2.2. se propune substituirea cuvintelor „Comisia de valorificare” cu „Comisia de licitație”, întrucât procedura de valorificare a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice se realizează prin licitație publică, în conformitate cu Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136/2009.</p> <p>Totodată, actul normativ menționat stabilește expres denumirea, componența și atribuțiile Comisiei de licitație,</p>	<p>Nu se acceptă. Se reiterează că termenul „de valorificare” se utilizează pe tot parcursul textului Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024. Inclusiv termenul este utilizat și în Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2019, care prin pct. 1 din regulamentul stabilește expres că modul de valorificare include transmiterea în locațiune, arendă, comodat, instituirea servituții (în măsura compatibilității cu uzul public) sau vânzarea-cumpărarea acestora, ceea ce demonstrează acceptarea și integrarea sa în cadrul normativ privind administrarea bunurilor proprietate publică.</p> <p>Prin urmare, noțiunea are un conținut juridic deja determinat în cadrul normativ existent, nefiind susceptibilă de interpretări arbitrare.</p> <p>Se acceptă. În textul proiectului au fost operate modificări, inclusiv urmare obiecțiilor înaintate de către Ministerul Justiției.</p>
--	---	---

	<p>iar modificarea terminologiei propuse nu este susținută de cadrul normativ general aplicabil și poate genera confuzii în aplicarea procedurilor de valorificare a bunurilor proprietate publică. În acest context, necesită revizuire corespunzătoare și prevederile pct. 35¹–35³ din proiect.</p> <p>La subpct.1.2.9. se propune revizuirea pct.31, în partea ce ține de organizarea licitațiilor în format electronic, întrucât cadrul normativ în vigoare, inclusiv Hotărârea Guvernului nr.136/2009, nu reglementează în prezent această procedură. Totodată, elaborarea reglementărilor privind procedura de licitație electronică urmează a fi realizată ulterior elaborării conceptului sistemului informațional pentru organizarea licitațiilor electronice privind valorificarea patrimoniului public și implementării soluției informaționale aferente.</p>	Se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, răspuns prin intermediul poștei electronice din 07.04.2026	Bună ziua, MDED comunică lipsa de obiecții și propuneri la proiectul hotărârii de Guvern de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026).	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor nr. 09/2-03/65/126, din 09.02.2026	La solicitarea Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-1668-18-69-503 din 16 ianuarie 2026, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026) și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului indicat.	Se acceptă.

<p>Ministerul Finanțelor Legiferare, din 04.03.2025</p>	<p>La solicitarea Ministerului Mediului nr. 08-07/611 din 03 martie 2026, Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul de hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026) și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului indicat.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Justiției Nr. 18.03.2026 nr. 04/2-2892</p>	<p>Ministerul Justiției a examinat proiectul de hotărâre de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026), prezentat spre expertizare și, în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.</p> <p>Potrivit notei de fundamentare, modificările propuse vizează administrarea și valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, având implicații importante asupra mediului natural. Implementarea acestor modificări va avea un impact semnificativ pozitiv asupra sectorului public, contribuind la eficientizarea administrării terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, precum și la îmbunătățirea capacității instituțiilor responsabile de a-și exercita atribuțiile în mod transparent, uniform și previzibil.</p> <p>Pe plan redacțional, sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, sunt de semnalat următoarele observații și sugestii:</p> <p>Având în vedere că proiectul hotărârii conține un singur punct, acesta nu se va numerota. În acest sens se va revedea</p>	

	<p>numerotarea tuturor elementelor structurale din proiect. Eventual, proiectul se va completa cu pct. 2 care va prevedea intrarea în vigoare a hotărârii.</p> <p>La sbp. 1.2.1, după textul „Agenția „Apele Moldovei”” se va completa cu textul „, la orice formă gramaticală,” iar în final se va completa cu textul „, la forma gramaticală corespunzătoare” (valabil și pentru sbp. 1.2.2).</p> <p>La sbp. 1.2.4, conținutul pct. 7¹, propus spre completare, se va revedea prin prisma art. 4² din Legea apelor nr. 272/2011, conform căruia „Corpurile de apă unice și indivizibile proprietate a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se transmit exclusiv în locațiune, prin organizare de licitații publice. Pentru situațiile de deținere a dreptului de proprietate privată asupra barajului, pentru care se instituie dreptul de suprafață asupra terenului, plata redevenței pentru folosirea terenului se percepe conform prevederilor Legii nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova. Modul de transmitere în posesie și folosință a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice proprietate publică se stabilește prin regulament aprobat de Guvern”.</p> <p>Astfel, potrivit art. 4² din Legea apelor nr. 272/2011, corpurile de apă și construcțiile hidrotehnice se transmit în locațiune, prin licitație publică, în condițiile stabilite de lege și în modul stabilit de Guvern. Norma legală nu distinge între teren și construcțiile hidrotehnice sub aspectul posibilității transmiterii în folosință. În acest context, instituirea prin proiect a unei interdicții generale de transmitere în folosință a barajelor pentru anumite lacuri</p>	<p>Se acceptă. La pct. 1.2.1. au fost operate modificări, iar propunerea prevederilor de la pct. 1.2.2. a fost exclusă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	--

de acumulare reprezintă o derogare de la lege, operată printr-un act subordonat.

Guvernul este abilitat să reglementeze procedura de transmitere în posesie și folosință, însă nu poate restrânge obiectul dreptului de folosință stabilit prin lege și nici nu poate exclude anumite bunuri din circuitul juridic al locațiunii în lipsa unei prevederi legale exprese. O asemenea interdicție contravine principiului ierarhiei actelor normative. Potrivit art. 3 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.

În același timp, prevederea care obligă la achitarea unei „taxe de contribuție pentru întreținerea barajelor”, stabilită ca procent din quantumul minim al chiriei, instituie o obligație de plată fără temei legal. Legea apelor prevede doar redevența și chiria ca forme de plată pentru utilizarea bunurilor din fondul apelor, iar art. 54 și 55 stabilesc că taxele pentru folosința apei sunt reglementate prin Codul fiscal. Întrucât Codul fiscal nu prevede o asemenea taxă de contribuție, introducerea ei prin hotărâre de Guvern reprezintă o ingerință în domeniul rezervat legii.

La sbp. 1.2.6, întru respectarea rigorilor de tehnică normativă, cuvântul „cuvintele” se va substitui cu textul „cu un enunț cu următorul cuprins:”. Totodată, se va reține că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează

Se acceptă.

	<p>despre substituirea „cuvintelor” respective, la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte se menționează despre substituirea „textului” respectiv, iar în cazul în care structura modificată reprezintă o propoziție sau o frază se utilizează termenul „enunț” (observație valabilă pentru toate cazurile similare în proiect, spre exemplu, la sbp. 1.2.8).</p> <p>La sbp. 1.2.9 textul „după cuvântul „locațiune”” se va exclude ca fiind excedent. Se va reține că, în cazul completării unui text la sfârșitul acestuia, nu se specifică ordinea în care se inserează cuvintele.</p> <p>La sbp. 1.2.10, se va revizui și reformula soluția normativă propusă la pct. 31 în partea ce ține de organizarea licitațiilor în format electronic, având în vedere că Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136/2009, nu reglementează procedura de organizare a licitațiilor în format electronic.</p> <p>La sbp. 1.2.11, amintim că în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție, se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text (obiecție valabilă pentru toate cazurile similare).</p> <p>Adițional, reglementarea propusă privind instituirea „Comisiei de valorificare” se va revizui, întrucât creează confuzie în raport cu cadrul deja stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 136/2009. Atragem atenția că, la pct. 31 din proiect este indicat că „Modul de organizare și de</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---

desfășurare a licitației, condițiile de participare la licitație și de achitare a cuantumului chiriei bunului adjudecat au loc în modul stabilit în Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136/2009”. Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere la capitolul II „ORGANIZAREA LICITAȚIEI” reglementează instituirea Comisiei de licitație. Astfel, deși Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere prevede instituirea Comisiei de licitație, în proiect se prevede instituirea, unei alte structuri – a Comisiei de valorificare.

Totodată, la pct. 35³ din proiect este indicat că „Comisia de valorificare exercită atribuțiile Comisiei de licitație prevăzute de Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere”. Prin urmare, introducerea unei „Comisii de valorificare”, care „exercită atribuțiile Comisiei de licitație”, contravine principiilor de claritate și previzibilitate a normei juridice, deoarece destinatarii normelor nu vor putea determina cu certitudine care este organul competent – Comisia de licitație reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 136/2009 sau Comisie de valorificare. Mai mult, utilizarea unei denumiri diferite pentru o structură cu atribuții identice riscă să genereze interpretări divergente și practici neuniforme.

În același timp, proiectul recunoaște că modul de organizare și desfășurare a licitației se realizează în conformitate cu Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136/2009, ceea ce implică aplicarea integrală a acestuia,

	<p>inclusiv a normelor privind constituirea Comisiei de licitație.</p> <p>La sbp. 1.2.12: cu referire la pct. 35², propus spre completare, semnalăm că conținutul acestuia vine în dezacord cu principiul autonomiei locale și art. 11 lit. a) din Legea nr. 272/2011, potrivit căruia autoritățile administrației publice locale administrează terenurile fondului apelor, construcțiile hidrotehnice proprietate a unităților administrativ-teritoriale. Prin urmare, punctul respectiv se va revizui prin prisma prevederilor legislative enunțate (observație valabilă și pentru pct. 42¹, propus spre completare la sbp. 1.2.13);</p> <p>în textul pct. 35³ se va indica hotărârea Guvernului prin care a fost aprobat Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere.</p> <p>Totodată, expresia „entității publice administratoare a bunurilor imobile” se va reformula, având în vedere terminologia utilizată la pct. 1 din Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024.</p> <p>Suplimentar, la sbp. 1.2.13, conținutul pct. 42¹-42⁶ se va revizui integral, având în vedere cele expuse mai sus, precum și dispozițiile pct. 43 din Regulamentul enunțat, care prevăd că negocierile directe pentru selectarea locatarilor, negocierile pentru cazurile de suprafață și servitute, și examinarea solicitărilor de sublocățiune au loc în modul și în condițiile reglementate de Codul civil al</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Întru respectarea consecutivității sensului prevederilor, punctele 42¹- 42⁶ au devenit 43¹- 43⁶. Textul noilor prevederi a fost ajustat în vederea delimitării clare a reglementării procedurii administrative în cadrul Regulamentului, vizând exclusiv etapa precontractuală și asigurarea transparenței, cu respectarea dispozițiilor Codul</p>
--	---	--

	<p>Republicii Moldova nr. 1107/2002.</p> <p>Pe lângă cele semnalate, norma de la pct. 42⁴ alineatul doi enunțul doi, conform căruia „În cazul solicitării de a fi depășită limita hotarelor terenurilor adiacente se va prezenta acordul autentificat notarial al proprietarilor acestor terenuri.” depășește obiectul de reglementare al Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024, deoarece situațiile vizate cad sub incidența prevederilor Codului civil (observație valabilă și pentru conținutul pct. 42⁵).</p> <p>La sbp. 1.2.14, ce modifică pct. 46: la sbp. 7) termenul „revedere” se va revizui conform terminologiei utilizate în legislația civilă (valabil și pentru pct. 49¹, propus spre completare la sbp. 1.2.16); conținutul sbp. 13) se atribuie la aspectul răspunderii părților, stabilit la sbp. 19). Mai mult, redacția propusă a acestui subpunct nu se integrează armonios în context. Astfel, sugerăm excluderea sbp. 13) din pct. 46.</p>	<p>civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, prin trimitere la normele acestuia și excluderea oricărei ingerințe în materia raporturilor de drept civil.</p> <p>Se acceptă. La punctele 46 și 49¹ au fost operate modificări.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL REPUBLICII MOLDOVA Nr. 06/2/4816 din 17.03.2026</p>	<p>RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE Nr. EHG26/11263 din 17.03.2026</p> <p>la proiectul de hotărâre a Guvernului de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice (număr unic 9/MM/2026).</p> <p>Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național</p>	

	<p>Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.</p> <p>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</p> <p>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului. Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Mediului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:</p> <ul style="list-style-type: none">a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate". <p>Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---

	<p>„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.</p> <p>(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".</p> <p>Anunțul privind inițierea elaborării proiectului și cel referitor la organizarea consultărilor publice au fost publicate pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15154, asigurând astfel accesul părților interesate pentru a-și exprima opinia și a formula recomandări asupra acestuia. Astfel, se constată că a fost respectată etapa esențială în asigurarea transparenței procesului de elaborare a deciziilor, conform art. 8 lit. a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.</p> <p>Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra și luând în considerare termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată integral.</p> <p>I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului Potrivit notei de fundamentare, „Proiectul hotărârii de Guvern propune un set de modificări ale Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 privind aprobarea Regulamentului de valorificare a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, având drept scop clarificarea cadrului juridic, eficientizarea proceselor administrative și armonizarea</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---

	<p>normei cu modificările recente ale Legii apelor nr. 272/2011 și ale altor acte normative conexe”.</p> <p>Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 privind aprobarea Regulamentului de valorificare a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, în vederea clarificării cadrului juridic, ajustării competențelor instituționale și eficientizării procedurilor de valorificare a acestor bunuri proprietate publică. Totodată, proiectul prevede delegarea competențelor de administrare și valorificare către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, modernizarea procedurilor de licitație și negociere directă, clarificarea regimului juridic al terenurilor aferente construcțiilor hidrotehnice și stabilirea unor reguli suplimentare privind exploatarea și întreținerea lacurilor de acumulare și a barajelor.</p> <p>Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota de fundamentare corespunde scopului real al proiectului.</p> <p>I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect. Proiectul promovează interesul public, manifestat prin clarificarea cadrului normativ și prin gestionarea eficientă și transparentă a bunurilor din fondul apelor.</p> <p>I.5. Justificarea soluțiilor proiectului</p> <p>I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.</p> <p>În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none">a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	---	---

	<p>c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."</p> <p>Argumentele invocate de autor în nota de fundamentare justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>I.5.2. Argumentarea economică-financiară. Conform art.30 lit. d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.</p> <p>Potrivit autorului, „Implementarea modificărilor propuse nu generează cheltuieli suplimentare pentru bugetul de stat, iar impactul financiar estimat este unul pozitiv sau neutru pentru sectorul public, în funcție de categoria activităților reglementate”.</p> <p>II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului II.1. Limbajul proiectului Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---

	<p>respectarea prevederilor prezentei legi; [...]</p> <p>e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]</p> <p>f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;</p> <p>g) se evită tautologiile juridice;</p> <p>h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"</p> <p>Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.</p> <p>Totuși, lipsa detaliilor privind limitele și procedura de delegare a competențelor de gestiune și valorificare a terenurilor și construcțiilor hidrotehnice creează vulnerabilități normative și generează riscuri de corupție. Aspectele sunt analizate în detaliu în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.</p> <p>II.2. Coerența legislativă a proiectului</p> <p>În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.</p> <p>Totuși, termenul „revedere” nu corespunde terminologiei Codului civil, ceea ce poate genera incertitudine juridică.</p> <p>Aspectele sunt analizate în detaliu în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.</p> <p>II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect</p> <p>Proiectul reglementează direct activitatea entităților publice (Ministerul Mediului, Administrația Națională „Apele Moldovei”) implicate în administrarea fondului apelor și construcțiilor hidrotehnice și stabilește atribuții și responsabilități pentru agenții publici care intervin în</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	---	---

	<p>procedurile de gestionare, adjudecare și control. Cu toate acestea, proiectul creează incertitudine în sarcinile agenților publici, ceea ce poate conduce la concentrarea excesivă a funcțiilor administrative într-o singură instituție. Aspectele sunt analizate în detaliu în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.</p> <p>II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului. Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului</p> <p>Pct. 1.1. în hotărâre prin care se completează cu pct. 4¹</p> <p>1.1. în hotărâre:</p> <p>1.1.1. se completează cu pct. 4¹ cu următorul conținut: „4¹ . Ministerul Mediului în calitate de entitate publică administratoare a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, proprietate publică a statului, menționate în art. 8 din Legea apelor nr. 272/2011, poate delega competențele de gestiune și valorificare Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Potrivit art. 8 din Legea apelor nr. 272/2011, Ministerul Mediului al Republicii Moldova este responsabil de gestionarea și protecția resurselor de apă și administrează terenurile fondului apelor și construcțiile hidrotehnice proprietate publică a statului, exercitând atribuții de elaborare a politicilor, reglementare și coordonare în domeniu. Totodată, conform art. 9 alin. (1) din aceeași lege, Administrația Națională „Apele Moldovei” asigură implementarea legislației în domeniul apelor și gestionează</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	---

terenurile fondului apelor și construcțiile hidrotehnice proprietate publică a statului.

Prin urmare, legislația primară stabilește deja o delimitare a competențelor între autoritatea responsabilă de elaborarea politicilor și instituția care asigură implementarea și gestionarea tehnică a resurselor de apă.

Autorul proiectului invocă în nota de fundamentare pct. 8 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 145/2021, potrivit căruia ministerul poate delega, în caz de necesitate, anumite funcții autorităților administrative din subordine sau instituțiilor publice în care are calitatea de fondator. În aceste condiții, dreptul de delegare este deja prevăzut în cadrul normativ privind organizarea instituțională, iar introducerea unei prevederi suplimentare într-un regulament sectorial nu este indispensabilă și poate genera redundanță normativă.

Totodată, formularea potrivit căreia ministerul „poate delega competențele de gestiune și valorificare” are un caracter general și nu precizează atribuțiile concrete care pot fi delegate, condițiile și procedura delegării sau mecanismele de control asupra competențelor delegate.

În aceste condiții, norma propusă poate crea incertitudine privind delimitarea competențelor între autoritatea publică centrală și instituția subordonată și poate conduce la concentrarea mai multor funcții administrative în cadrul aceleiași instituții, inclusiv administrarea bunurilor, organizarea procedurilor de transmitere în folosință și gestionarea veniturilor obținute din valorificarea acestora.

Prin urmare, formularea generală a normei și lipsa delimitării clare a competențelor pot genera vulnerabilități normative și pot diminua mecanismele de control asupra procesului de valorificare a bunurilor proprietate publică.

Recomandări:

Se acceptă. În textul proiectului au fost operate modificări.

	<p>Eliminarea prevederii privind delegarea competențelor, având în vedere că distribuția atribuțiilor este deja stabilită prin lege, sau revizuirea normei prin definirea expresă a competențelor care pot fi delegate, a limitelor delegării și a mecanismelor de control exercitate de Ministerul Mediului.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții extensive de reglementare ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - corupere activă - dare de mită - luare de mită - corupere pasivă - trafic de influență - abuz de serviciu - delapidarea fondurilor și/sau a patrimoniului - depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare <p>Pct. 1.2.14. în Regulament care modifică pct. 46 1.2.14. punctul 46 va avea următorul cuprins: „46. Contractul de locațiune/superficie/servitute prevede următoarele aspecte imperative:[...]”</p>	<p>Se acceptă. În pct. 4¹ au fost operate modificări, prin propunerea de instituire a temeiului expres pentru delegarea competențelor de valorificare a bunurilor imobile către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, prin ordin al ministrului, a unor competențe privind gestionarea tehnică, întreținerea, valorificarea prin transmitere în folosință și monitorizarea executării contractelor aferente bunurilor imobile proprietate a statului. Totodată, se stabilește că exercitarea competențelor delegate se realizează strict în limitele ordinului de delegare, cu definirea clară a responsabilităților aferente, fără drept de dispoziție asupra bunurilor și fără posibilitatea subdelegării, inclusiv prin stabilirea indicatorilor de performanță și a valorilor-țintă aplicabile. De asemenea, se reglementează exercitarea controlului de către Ministerul Mediului prin monitorizare și evaluare semestrială, inclusiv prin intermediul unui grup de lucru constituit prin ordin distinct. În același timp, se prevede posibilitatea dispunerii măsurilor de remediere, suspendării sau revocării totale ori parțiale a delegării, în cazul constatării abaterilor, depășirii limitelor competențelor delegate sau nerespectării condițiilor stabilite.</p> <p>Se acceptă. La punctul 46 au fost operate modificări.</p>
--	---	--

7) condițiile de revedere a cuantumului redevenței/chiriei și cele de suspendare a executării plăților;[...]

Obiecții:

Utilizarea termenului „revedere” în clauzele contractuale creează incertitudine juridică. În sensul art. 1263 Cod civil, cuantumul chiriei poate fi modificată doar prin acordul părților sau, în condiții economice inechitabile, prin hotărâre judecătorească anual. Art. 1083 Cod civil reglementează ajustarea contractului în caz de schimbare excepțională a circumstanțelor. Fără clarificarea mecanismului aplicabil, această prevedere poate fi interpretată discreționar, afectând securitatea juridică și favorizând abuzul sau favoritismul.

Recomandări:

Înlocuirea termenului „revedere” cu o noțiune consacrată de Codul civil.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Concurența normelor de drept

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - abuz de serviciu
 - conflict de interese și/sau favoritism

Pct. 1.2.16. din Regulament prin care se completează cu pct. 49¹

„49¹. Condițiile care impun revederea cuantumului redevenței/chiriei și periodicitatea modificării acestuia, inclusiv în situațiile în care diminuarea nivelului apei este cauzată de secetă, se prevăd în clauzele contractului, cu excepția cazului în care locatarul/chiriașul și- a asumat

Se acceptă. La punctul 49¹ au fost operate modificări.

riscul producerii unui asemenea fenomen sau a altor situații de schimbări a circumstanțelor, sau a condițiilor economice”.

Obiecții:

Sintagma „inclusiv în situațiile în care diminuarea nivelului apei este cauzată de secetă” indică doar un exemplu, lăsând la latitudinea părților sau autorităților stabilirea modificării chiriei fără criterii obiective. Cu alte cuvinte, seceta este doar un exemplu din totalitatea circumstanțelor care pot justifica modificarea chiriei.

Lipsa precizării situațiilor concrete, a procedurilor și a responsabilităților poate genera interpretări discreționare, favorizarea unor locatari și risc de abuz de serviciu în administrarea bunurilor publice.

Totodată termenul „revedere” nu corespunde terminologiei Codului civil, care folosește „modificare” (art. 1263) și „ajustare” (art. 1083).

Recomandări:

Reconsiderarea normei prin precizarea situațiilor concrete care permit modificarea redevenței/chiriei și înlocuirea termenului «revedere» cu o noțiune consacrată de Codul civil

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Atribuții extensive de reglementare
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive
- Promovarea intereselor contrar interesului public

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:

	<p>- depășire a atribuțiilor de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism</p> <p>IV. Concluzia expertizei</p> <p>Proiectul a fost elaborat de către Ministerul mediului și are drept scop clarificarea cadrului normativ și eficientizarea procedurilor de valorificare a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, promovând interesul public.</p> <p>Proiectul propune „un set de modificări ale Hotărârii Guvernului nr. 403/2024 privind aprobarea Regulamentului de valorificare a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, având drept scop clarificarea cadrului juridic, eficientizarea proceselor administrative și armonizarea normei cu modificările recente ale Legii apelor nr. 272/2011 și ale altor acte normative conexe”.</p> <p>Cu toate acestea, anumite prevederi – inclusiv folosirea termenului „revedere” în loc de noțiuni consacrate de Codul civil și lipsa delimitării clare a competențelor între Ministerul Mediului și Administrația Națională „Apele Moldovei” – pot genera incertitudine juridică, interpretări discreționare și vulnerabilități la riscuri de corupție.</p> <p>Implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, cu condiția luării în considerare a riscurilor identificate în prezentul raport de expertiză anticorupție.</p>	<p>Se acceptă.</p>
--	---	---------------------------